

Tiết: 3. **BÀI 3: SÔNG NGÒI VÀ CẢNH QUAN CHÂU Á (ĐỊA LÍ 8)**

I. **Định hướng bài học:**

1. **Đặc điểm sông ngòi**

*** Học sinh đọc giáo khoa mục 1, sử dụng bản đồ hình 1.2 sgk, tập bản đồ trang 6.**

Em hãy nêu tên 1 số hệ thống sông lớn ở Châu Á?

.....
.....
.....

Em hãy nêu cảnh quan tự nhiên chính ở châu Á?

.....
.....
.....
.....

- Sông ngòi và cảnh quan tự nhiên ở châu Á khác nhau như thế nào?

.....
.....
.....
.....

Các Em tìm hiểu được sự khác nhau về chế độ nước, giá trị kinh tế của các hệ thống sông lớn.

***Kết Luận**

Đặc điểm sông ngòi

- Châu Á có nhiều hệ thống sông lớn (I-ê-nit-xây, Hoàng Hà, Trường Giang, Mê-Công, Ấn, Hằng) nhưng phân bố không đều.

- Chế độ nước phức tạp.

Các khu vực sông	Đặc điểm chính
Bắc Á	- Mạng lưới sông dày. - Mùa đông sông đóng băng. Mùa xuân băng tuyết tan, nước sông lên nhanh thường gây lũ lớn. (Lêna; I-ê-nit-xây)
Đông Á, Đông Nam Á, Nam Á	- Mạng lưới sông dày, nhiều sông lớn. - Các sông có lượng nước lớn nhất vào cuối hạ đầu thu, nước cạn vào cuối đông đầu xuân. (Hoàng Hà, Trường Giang, Mêkong, Ấn, Hằng)
Tây Nam Á, Trung Á	- Ít sông, nguồn cung cấp nước do băng tuyết tan. (

	Xưa đa ri a, A mu đa ri a, Ti-gơ, O –phrat)
--	---

- Giá trị kinh tế của sông ngòi châu Á: giao thông, thủy điện, cung cấp nước cho sản xuất, sinh hoạt, du lịch, đánh bắt và nuôi trồng thủy sản.

2. Các đới cảnh quan tự nhiên

*** Học sinh đọc giáo khoa mục 2, sử dụng bản đồ 2.1 và 3.1 sgk, tập bản đồ trang 6**

- Tên các đới cảnh quan của châu Á theo thứ tự từ Bắc xuống Nam dọc theo kinh tuyến 80° Đ?

.....

- Kể tên các cảnh quan phân bố ở khu vực KH gió mùa và khu vực KH lục địa khô hạn?

.....

*** Kết Luận:**

- Các đới cảnh quan của châu Á theo thứ tự từ Bắc xuống Nam: Đài nguyên, Rừng lá kim, Thảo nguyên, Hoang mạc và bán hoang mạc, Cảnh quan núi cao, Xavan và cây bụi, Rừng nhiệt đới ẩm.

+ Khu vực khí hậu gió mùa: rừng nhiệt đới ẩm, xavan và cây bụi.

+ Khu vực khí hậu lục địa khô hạn: rừng lá kim, thảo nguyên, hoang mạc và bán hoang mạc, cảnh quan núi cao.

- Nguyên nhân Do sự phân hóa đa dạng về các đới, các kiểu khí hậu.

3. Những thuận lợi và khó khăn của thiên nhiên Châu Á

Dựa vào những kiến thức đã học, thiên nhiên châu Á thuận lợi nhiều hơn hay khó khăn nhiều hơn?

.....

+ Thuận lợi?

.....

+ Khó khăn?

.....
.....
.....

* Kết Luận

* Thuận lợi: TNTN phong phú, đa dạng (đất, nước, khí hậu, động thực vật, rừng, thủy năng gió, năng lượng mặt trời, địa nhiệt).

* Khó khăn:

- Nhiều vùng núi cao hiểm trở, hoang mạc khô cằn, khí hậu giá lạnh, khắc nghiệt chiếm tỉ lệ lớn.

- Thiên tai thường xuyên xảy ra: động đất, núi lửa, bão, lụt,...

II. Câu hỏi kiểm tra đánh giá.

- Em hãy trình đặc điểm sông ngòi Việt Nam?

.....
.....

- Đánh dấu (X) vào cột thích hợp trong bảng sau để thể hiện mối quan hệ giữa các đới cảnh quan tự nhiên với khí hậu tương ứng của châu Á.

Đới cảnh quan	KH cực và cận	KH ôn đới	KH cận nhiệt	KH nhiệt đới	KH Xích đạo
1. Hoang mạc và bán hoang mạc					
2. Xa van và cây bụi					
3. Rừng nhiệt đới ẩm					
4. Rừng cận nhiệt đới ẩm					
5. Rừng và cây bụi lá cứng Địa Trung Hải					
6. Thảo nguyên					
7. Rừng hỗn hợp và rừng lá rộng					
8. Rừng lá kim (Tai ga)					
9. Đài nguyên					

Tiết 4 . Bài 4 : THỰC HÀNH

PHÂN TÍCH HOÀN LƯU GIÓ MÙA Ở CHÂU Á

I. Định hướng bài học:

1. Phân tích hướng gió mùa đông

- HS quan sát hình 4.1, (trang 14) xác định và đọc tên các trung tâm khí áp thấp và khí áp cao.

.....

.....

.....

- Xác định các hướng gió chính theo từng khu vực về mùa Đông?

.....

.....

- HS quan sát hình 4.2 (trang 14) xác định và đọc tên các trung tâm khí áp thấp và khí áp cao.

.....

.....

- Xác định các hướng gió chính theo từng khu vực về mùa Hạ?

.....

.....

- Tổng kết vào mẫu dưới đây:

Mùa	Khu vực	Hướng gió chính	Từ áp cao..... đến áp thấp
Mùa đông	Đông Á		
	Đông Nam Á		
	Nam Á		
Mùa hạ	Đông Á		
	Đông Nam Á		
	Nam Á		

Kết Luận

* Tính chất trái ngược nhau của hướng gió trong 2 mùa do sự thay đổi các cao áp và hạ áp giữa 2 mùa.

* Gió mùa mùa đông lạnh và khô vì xuất phát từ Cao áp trên lục địa -> biển, nên thời tiết các khu vực có gió mùa đi qua khô, lạnh -> Sinh hoạt, sản xuất của con người thay đổi -> lấy VN dẫn chứng: mùa đông lạnh - khô theo từng đợt, năng xuất cây trồng thấp, sinh hoạt con người cũng thay đổi.

* Gió mùa mùa hạ mát và ẩm vì thổi từ đại dương -> lục địa. Đối với Việt Nam khi gió mùa mùa hạ vượt qua dãy Trường Sơn đã bị biến tính nên gây ra gió phơn Tây Nam: Nóng và khô miền Trung và Bắc Trung Bộ; gió mùa thổi qua biển gây mưa nhiều ở khu vực Nam Bộ)

II. Câu hỏi kiểm tra đánh giá.

Sự khác nhau về thời tiết ở mùa đông và mùa hè khu vực có gió mùa ảnh hưởng như thế nào tới sản xuất, sinh hoạt, của con người trong khu vực ? Vì sao?

.....
.....
.....